

Centralt venekateter

Patientinformation

Hvad er et centralt venekateter?

Et centralt venekateter er et blødt plastrør, som er indført i en kanal under huden og placeret med spidsen i en stor blodåre. Det venekateter, som afdelingen anvender, hedder Hickmankateter.

Hvad bruges kateteret til?

Det centrale venekateter giver en let adgang til blodbanen og anvendes til at give medicin, som ikke kan gives i tabletform, blodprodukter, væske samt næringsprodukter, når der er behov herfor i længere tid. Desuden kan der tages blodprøver fra kateteret.

Hvordan bliver kateteret anlagt?

Kateteret bliver anlagt på en undersøgelsesstue på 4. sal almindeligvis i lokalbedøvelse. Cirka 1/2 time før vil du blive tilbudt en beroligende tablet. Kateteret bliver ført gennem et lille hul i huden på forsiden af brystet ind i en blodåre. Det kontrolleres ved en røntgenundersøgelse umiddelbart efter anlæggelsen, om kateteret ligger rigtigt.

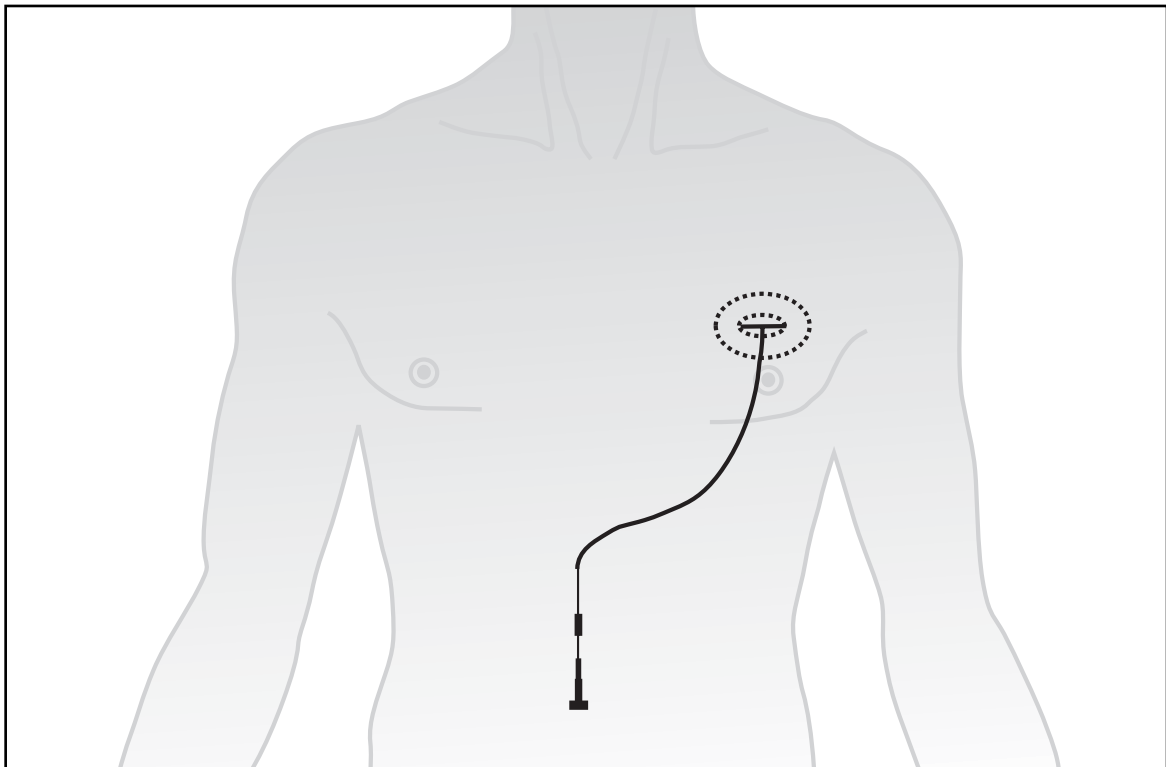
Hullet i huden bliver lukket med et par sting og selve kateteret fastgøres med en holdetråd.

Alle tråde fjernes på *21. dagen*. Herefter ligger kateteret fast.

Huden ved indstiksstedet er sædvanligvis helet *3 uger* efter at kateteret er anlagt.

Det tilrådes at holde armen i ro og undgå løft af tunge ting de første *14 dage* efter, at kateteret er anlagt.

Det frarådes at udsætte såret for direkte sollys det første år.

Hvem passer kateteret?

Under indlæggelsen vil sygeplejersken sørge for skiftning af forbindingen. Du eller dine pårørende vil få en grundig information og oplæring, således at du ved udskrivelsen selv kan varetage skiftning af forbindingen.

Se vejledning til skift af forbindelse på de sidste sider.

Du vil få udleveret materialer til at skifte forbindelse med. Yderligere materialer vil blive udleveret ved ambulante besøg.

Udtagning af blodprøver, medicingivning, indgift af væsker og skylning af kateteret bliver altid udført af lægen eller sygeplejersken.

Kateteret bliver afklemmt med en klemme og tilproppet, når det ikke er i brug.

Hvor længe skal kateteret ligge?

Hvor længe kateteret skal ligge afhænger af behandlingens varighed. Mange patienter bliver udskrevet med kateteret og fortsætter behandlingen ambulant, eventuelt i mange måneder.

Skifte forbindelse og skylle kateter

Hvor ofte skal man skifte forbindingen og skylle kateteret igennem?

Under indlæggelsen bliver forbindingen over kateteret almindeligvis skiftet *hver 3. dag*.

Når trådene er fjernet, og huden er helet, er det ikke nødvendigt med forbindelse hjemme.

Kateteret bliver skyllet igennem hver gang, det er blevet brugt og mindst *en gang daglig*.

Efter udskrivelse skylles kateteret igennem *hver 14. dag*.

Kateteret bliver skyllet igennem med en heparinopløsning; heparin er et medikament, der bevirker at blodet i kateteret ikke størkner.

Hvornår skal du kontakte afdelingen?

Hvis nogle af følgende problemer opstår efter, at du er kommet hjem, skal du kontakte afdelingen:

- Tegn på infektion (rødme, hævelse, smerte, pus) omkring indstiksstedet
- Feber med temperatur over 38 - 38,5°C
- Udsivning af sekret eller blod fra kateterets indstikssted
- Kateteret glider ud (hvis kateteret bliver mere hvidt, hvor det træder ud af huden, er det måske tegn på begyndende udglidning)
- Hvis huden bliver irriteret
- Der går hul på kateteret

I dagtimerne skal du ringe til lægesekretæren på det telefonnummer, der står på mødekortet, og udenfor dagarbejdstiden skal du ringe til sygehuset og bede om at komme til at tale med vagthavende læge, hæmatologisk afdeling L.

Hvis du er i tvivl

Har du spørgsmål vedrørende pasning af kateteret?

Ved eventuelle spørgsmål kan du kontakte ambulatoriet på telefon: 4488 3973

Mandag - fredag kl. 08.00-15.30

Hvordan forbereder du skift af forbindelse?

- Sørg for at alle de ting du skal bruge er samlet i en beholder, som kun er beregnet hertil
- Find et roligt og rent sted til at gennemføre opgaven
- Anvend et godt arbejdsbord
- Vær altid omhyggelig med at vaske hænder, når du skal arbejde med kateteret
Indsæb grundigt i et helt minut, skyl og tør med et rent håndklæde

Hvornår skifter du forbindingen?

Hvis du anvender forbindelse, skal du skifte den *hver 3. dag*. Du må gerne brusebade, selv om der er anlagt forbindelse. Karbad og svømning frarådes.

Hvilke materialer skal du bruge?

- Swabs med klorhexidinsprit
- Forbinding (Tegaderm)
- Plaster, sikkerhedsnål med snaplock eller andet til at fastgøre kateterslangen

Fremgangsmåde ved skift af forbindelse:

- Du skal først vaske hænder
- Fjern den gamle forbindelse og kassér den i en plastpose
Træk *ikke* i kateteret
Brug *ikke* saks
- Observer huden omkring kateteret. Hvis der er rødme, hævelse, pus eller smerte, er det tilrådeligt at lægge en forbindelse på og kontakte ambulatoriet eller vagt-havende læge på afdelingen
- Gentag håndvasken
- Anvend til rensning af huden swabs med klorhexidinsprit
- Løft den løse kateterende op og væk fra huden
- Rens huden omkring indstiksstedet med klorhexidinsprit swabs indefra og udefter. Rens 2 gange med 2 minutters mellemrum. Kan medføre let svie. Brug kun hver swab én gang. Gør aldrig en bevægelse tilbage over et allerede rensede område
- Det er vigtigt at fjerne skorper eller sekret forsigtigt. Huden bliver irriteret, når du renser for hårdt, og det vil resultere i yderligere sekret- og skorpedannelse

**Fremgangsmåde ved
skift af forbindelse: (fortsat)**

- Rens kateterstykket fra indstiksstedet og ud til og med proppen med en ny swabs med klorhexidinsprit
- Anlæg ny forbindelse, når huden er tør
- Kateteret hæftes med plaster eller sikkerhedsnål (snaplock) med spidsen opad

**Herlev
Hospital**

Herlev Hospital
Herlev Ringvej 75
DK-2730 Herlev

Telefon: 4488 4488
www.herlevhosp.dk